

West-Vlaanderen Ontcijferd Sociaal-economisch profiel van de provincie

Editie 2024

Welvaart

data@pomwvl.be

INHOUDSTAFEL

1. Geproduceerde welvaart
 - Bruto toegevoegde waarde
 - Bruto binnenlands product

2. Verdiende welvaart
 - Primair inkomen
 - Beschikbaar inkomen
 - Belastbaar inkomen

CONCLUSIES

West-Vlaanderen produceert een lagere **bruto toegevoegde waarde** per inwoner dan het Vlaamse Gewest. Door een minder sterke groei zag West-Vlaanderen de kloof met Vlaanderen terug groter worden. Eenzelfde vaststelling maken we a.d.h.v. het **bruto binnenlands product**.

Binnen West-Vlaanderen is de bruto toegevoegde waarde – totaal en per inwoner – het grootst in de regio Zuid-West-Vlaanderen. In de regio Middenkust zijn beide indicatoren het kleinst maar werd in de periode 2017-2022 wel de grootste groei gerealiseerd.

Zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest realiseert de handel het overgrote deel van de bruto toegevoegde waarde. In West-Vlaanderen is in alle sectoren, met uitzondering van de handel, het aandeel in de bruto toegevoegde waarde groter dan in Vlaanderen.

Door de grotere aanwezigheid van KMO's liggen de **loonkost** en de **arbeidsproductiviteit per werknemer** in West-Vlaanderen lager dan in het Vlaamse Gewest. Ondanks het feit dat de afname in de periode 2017-2022 kleiner was, blijft het loonaandeel in West-Vlaanderen in de totale bruto toegevoegde waarde onder het Vlaamse cijfer.

Het **primair inkomen** bestaat traditioneel voor het grootste deel uit brutolonen. Het aandeel van de brutolonen in het primair inkomen is – als gevolg van de grotere aanwezigheid van zelfstandige activiteit in de bevolking – lager in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest. Het deel van het primaire inkomen dat overblijft na correctie voor belastingen, netto-sociale uitkeringen en netto overige inkomensoverdrachten en dus beschikbaar is, is in West-Vlaanderen duidelijk groter dan in het Vlaamse Gewest. De voorbije vijf jaar groeide het **beschikbaar inkomen per inwoner** in West-Vlaanderen minder sterk dan in Vlaanderen. Daardoor was dit cijfer in West-Vlaanderen in 2022 kleiner dan in Vlaanderen; in 2017 had West-Vlaanderen nog een lichte voorsprong.

Door herverdelingseffecten zijn de verschillen tussen de regio's op vlak van verdiende welvaart minder groot dan bijvoorbeeld de verschillen op vlak van geproduceerde welvaart.

1. Geproduceerde welvaart

BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE

De bruto toegevoegde waarde bedroeg in 2022 in West-Vlaanderen 50,1 miljard euro. In vergelijking met 2021 was de toename van zowel de totale bruto toegevoegde waarde als deze per inwoner in West-Vlaanderen kleiner dan in Vlaanderen. Ook over de voorbije vijf jaar was dit het geval waardoor West-Vlaanderen de kloof met Vlaanderen inzake de bruto toegevoegde waarde per inwoner opnieuw ziet toenemen.

Binnen West-Vlaanderen genereert de regio Zuid-West-Vlaanderen het grootste aandeel van de West-Vlaamse bruto toegevoegde waarde (27,4%), gevolgd door de regio's Brugge (24%) en Midwest (22,1%). Ook de bruto toegevoegde waarde per inwoner is het grootst in de regio Zuid-West-Vlaanderen, maar de regio Midwest komt nu op de tweede plaats. De regio Middenkust heeft de kleinste bruto toegevoegde waarde per inwoner, maar realiseerde tussen 2017 en 2022 wel de grootste groei (+26,5%).

Sector

Zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest realiseert de handel het overgrote deel van de bruto toegevoegde waarde. In West-Vlaanderen is in alle sectoren, met uitzondering van de handel, het aandeel in de bruto toegevoegde waarde groter dan in Vlaanderen. Met uitzondering van de handel is het West-Vlaamse aandeel in de Vlaamse bruto toegevoegde waarde in elke sector groter dan gemiddeld (16,9%).

Binnen West-Vlaanderen is Brugge de enige regio waar het aandeel van de handel in de totale bruto toegevoegde waarde boven de

50% uitkomt. Ook het aandeel van de diensten is er duidelijk groter dan in de andere regio's. Daartegenover staat dat het aandeel van de industrie in Brugge veruit het kleinst is. In de regio Midwest zien we net het omgekeerde.

Economische groei

Over de voorbije vijf jaar was de gemiddelde jaarlijkse economische groei in West-Vlaanderen een stuk kleiner dan in Vlaanderen.

Binnen West-Vlaanderen was de gemiddelde jaarlijkse groei in de periode 2017-2022 het grootst in de regio's Midwest en Brugge en het kleinst in de Westhoek.

Loonkost en arbeidsproductiviteit

In West-Vlaanderen zijn zowel de loonkost als de arbeidsproductiviteit lager dan in Vlaanderen. De grotere aanwezigheid van KMO's is hier de verklaring voor. Zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest groeide de arbeidsproductiviteit in de periode 2017-2022 meer dan de loonkost, met als gevolg dat het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde afnam. Ondanks het feit dat de afname in de periode 2017-2022 kleiner was, blijft het loonaandeel in West-Vlaanderen in de totale bruto toegevoegde waarde onder het Vlaamse cijfer.

In Brugge, Zuid-West-Vlaanderen en Midwest is het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde groter dan 50%. In de andere twee regio's is het aandeel een stuk lager en dus gunstiger.

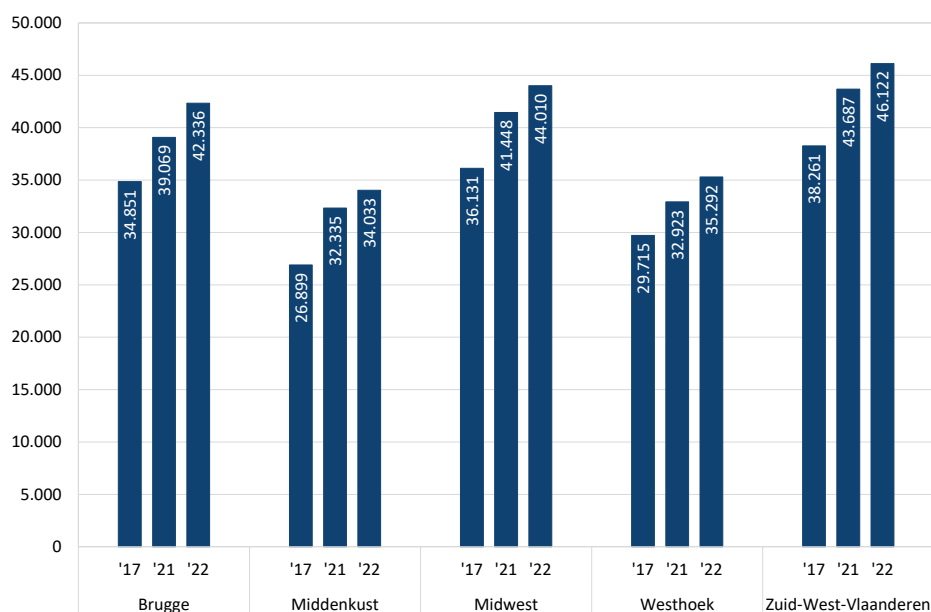
Tabel 1: Evolutie van de bruto toegevoegde waarde (per inwoner) tegen lopende prijzen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022	Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen					
- Totaal (mln euro)	40.361	46.659	50.090	+24,1%	+7,4%
- Per inwoner (euro)	33.951	38.683	41.243	+21,5%	+6,6%
Vlaams Gewest					
- Totaal (mln euro)	232.527	269.291	296.477	+27,5%	+10,1%
- Per inwoner (euro)	35.585	40.337	44.008	+23,7%	+9,1%
Aandeel WVl in VLG					
- Totaal (mln euro)	17,4%	17,3%	16,9%		

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 1: Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen per inwoner (in euro), regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

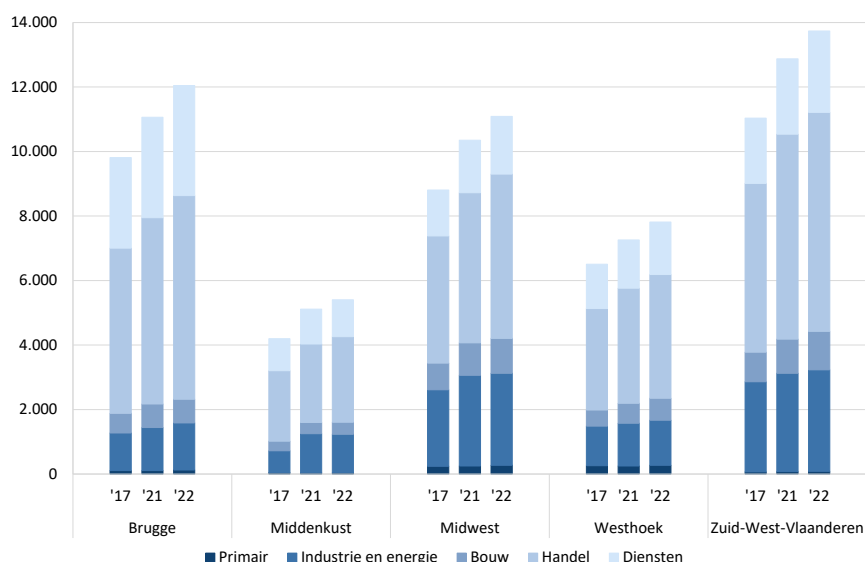
Tabel 2: Evolutie van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro) naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022		Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen	40.361	46.659	50.090	100,0%	+24,1%	+7,4%
- Primair	731	733	799	1,6%	+9,2%	+8,9%
- Industrie	8.236	9.724	10.051	20,1%	+22,0%	+3,4%
- Bouw	3.147	3.767	4.055	8,1%	+28,8%	+7,7%
- Handel	19.622	22.783	24.693	49,3%	+25,8%	+8,4%
- Diensten	8.625	9.652	10.493	20,9%	+21,7%	+8,7%
Vlaams Gewest	232.527	269.291	296.477	100,0%	+27,5%	+10,1%
- Primair	2.201	2.409	2.619	0,9%	+19,0%	+8,7%
- Industrie	45.252	51.675	57.884	19,5%	+27,9%	+12,0%
- Bouw	13.656	16.682	17.913	6,0%	+31,2%	+7,4%
- Handel	124.910	145.917	160.627	54,2%	+28,6%	+10,1%
- Diensten	46.508	52.608	57.434	19,4%	+23,5%	+9,2%
Aandeel WVl in VLG	17,4%	17,3%	16,9%			
- Primair	33,2%	30,4%	30,5%			
- Industrie	18,2%	18,8%	17,4%			
- Bouw	23,0%	22,6%	22,6%			
- Handel	15,7%	15,6%	15,4%			
- Diensten	18,5%	18,3%	18,3%			

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 2: Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro) naar sector, regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

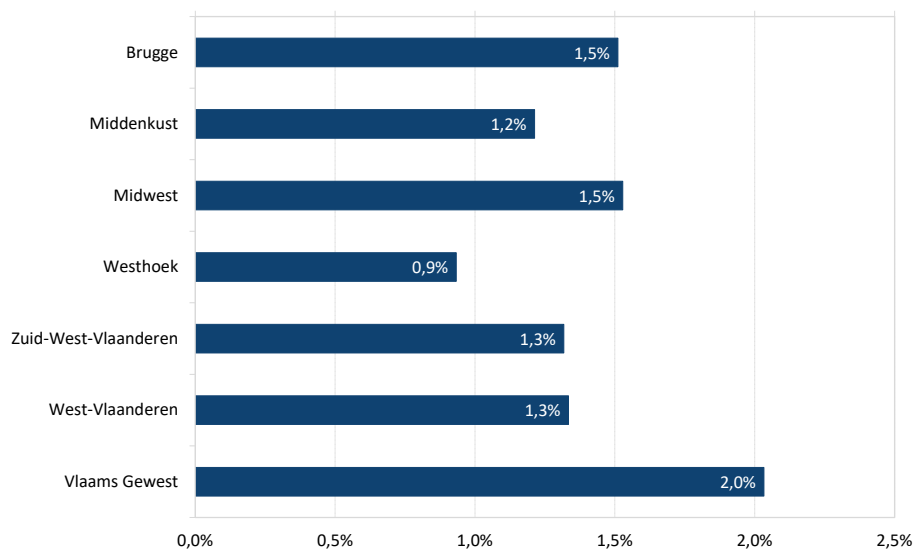

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 3: Gemiddelde jaarlijkse economische groei aan de hand van de bruto toegevoegde waarde tegen vaste prijzen (a), regio's van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2022 (b).

(a) De reeks in vaste prijzen wordt uitgedrukt in kettingeuro's (referentiejaar 2015).

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

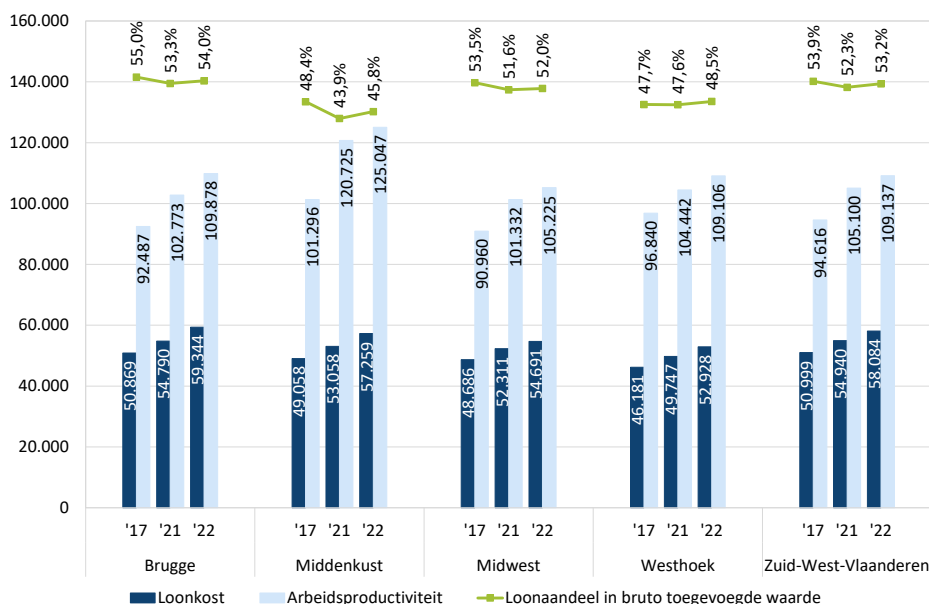
Tabel 3: Evolutie van de loonkost en de arbeidsproductiviteit (per werknemer, in euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022	Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen					
- Loonkost	49.500	53.306	56.714	+14,6%	+6,4%
- Arbeidsproductiviteit	94.257	105.057	109.914	+16,6%	+4,6%
- Loonaandeel in bruto toegevoegde waarde	52,5%	50,7%	51,6%	-0,9%punt	+0,9%punt
Vlaams Gewest					
- Loonkost	54.433	58.528	62.653	+15,1%	+7,0%
- Arbeidsproductiviteit	101.338	111.740	120.106	+18,5%	+7,5%
- Loonaandeel in bruto toegevoegde waarde	53,7%	52,4%	52,2%	-1,6%punt	-0,2%punt

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 4: Loonkost en arbeidsproductiviteit per werknemer, regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

BRUTO BINNENLANDS PRODUCT

Het bruto binnenlands product (BBP) van West-Vlaanderen groeide in de periode 2017-2022 met 22,4%; de groei in het Vlaamse Gewest was nog groter. Het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest inzake BBP is iets kleiner dan dat van de bruto toegevoegde waarde. Ook de groei per inwoner was in West-Vlaanderen kleiner dan in Vlaanderen, waardoor West-Vlaanderen de kloof met Vlaanderen weer groter zag worden.

Net zoals bij de bruto toegevoegde waarde zien we ook hier dat Zuid-West-Vlaanderen en Brugge de regio's zijn die de grootste bijdrage leveren aan het BBP. Uitgedrukt per inwoner genereert Zuid-West-Vlaanderen het hoogste cijfer, maar volgt de regio Midwest nu op de tweede plaats voor Brugge.

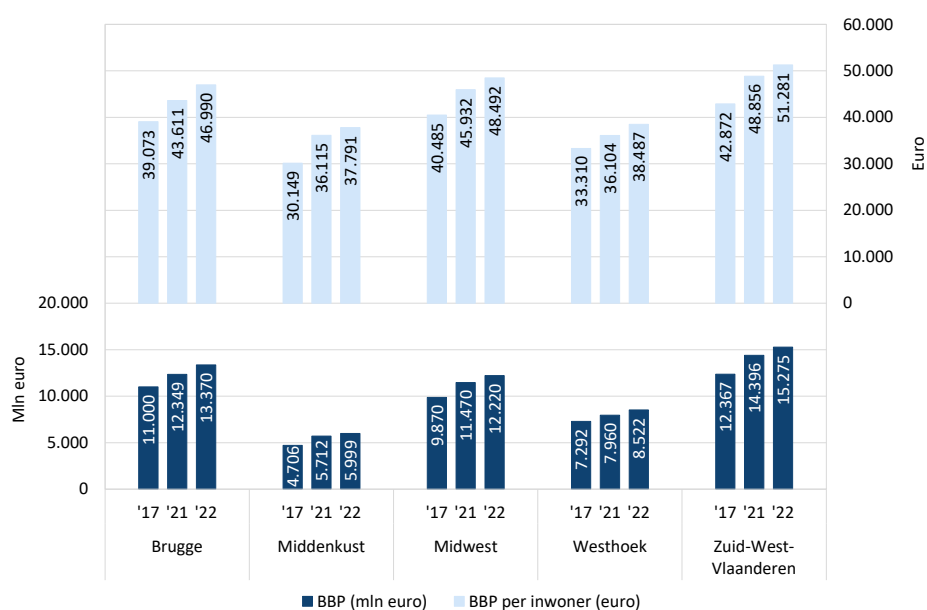
Tabel 4: Evolutie van het BBP (per inwoner) tegen lopende prijzen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022	Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen					
- Totaal (mln euro)	45.235	51.887	55.384	+22,4%	+6,7%
- Per inwoner (euro)	38.051	43.018	45.602	+19,8%	+6,0%
Vlaams Gewest					
- Totaal (mln euro)	260.645	302.339	330.926	+27,0%	+9,5%
- Per inwoner (euro)	39.888	45.288	49.122	+23,1%	+8,5%
Aandeel WVL in VLG					
- Totaal (mln euro)	17,4%	17,2%	16,7%		

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 5: BBP (per inwoner), regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

2. Verdiende welvaart

PRIMAIR INKOMEN

Het primair inkomen bestaat voor het grootste deel uit brutolonen. Het aandeel van die brutolonen is in 2022 groter dan in 2017, maar kleiner dan in 2021. Het aandeel van de brutolonen blijft in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen en dit ten voordele van de aandelen van het gemengd inkomen en het nettovermogensinkomen. Dit heeft te maken met het feit dat West-Vlaanderen meer zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners telt.

In vergelijking met zowel 2017 als 2021 is het primair inkomen groter in 2022. Het aandeel van West-Vlaanderen in Vlaanderen inzake het primair inkomen ligt iets hoger dan dat van de toegevoegde waarde of het BBP.

De regio's Brugge en Zuid-West-Vlaanderen zijn samen goed voor iets meer dan de helft van het primaire inkomen in West-Vlaanderen.

In de regio Middenkust is het aandeel van de brutolonen het grootst (76,9%) en zijn de aandelen van het gemengd inkomen (8,8%) en nettovermogensinkomen (11,1%) het kleinst in vergelijking met de andere regio's. De regio Midwest staat op kop inzake het aandeel van het gemengd inkomen (12,3%); in de Westhoek is het aandeel van het nettovermogensinkomen het grootst (13,5%) en het aandeel van de brutolonen (71,2%) het kleinst.

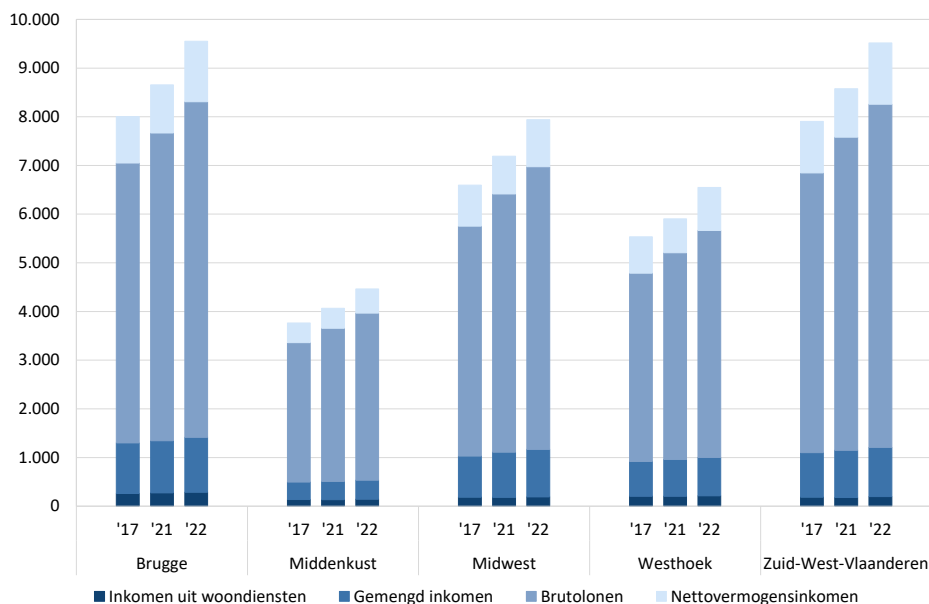
Tabel 5: Evolutie van het primair inkomen tegen lopende prijzen naar bron (mln euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022		Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen	31.806	34.387	38.017	100,0%	+19,5%	+10,6%
- Inkomen uit woondiensten	979	976	1.035	2,7%	+5,7%	+6,0%
- Gemengd inkomen	3.869	4.101	4.293	11,3%	+11,0%	+4,7%
- Brutolonen	22.948	25.450	27.845	73,2%	+21,3%	+9,4%
- Nettovermogensinkomen	4.011	3.860	4.845	12,7%	+20,8%	+25,5%
Vlaams Gewest	183.022	201.245	221.352	100,0%	+20,9%	+10,0%
- Inkomen uit woondiensten	6.282	6.535	7.020	3,2%	+11,7%	+7,4%
- Gemengd inkomen	18.471	20.051	21.223	9,6%	+14,9%	+5,8%
- Brutolonen	139.611	155.774	170.336	77,0%	+22,0%	+9,3%
- Nettovermogensinkomen	18.658	18.885	22.773	10,3%	+22,1%	+20,6%
Aandeel WV in VLG	17,4%	17,1%	17,2%			
- Inkomen uit woondiensten	15,6%	14,9%	14,7%			
- Gemengd inkomen	20,9%	20,5%	20,2%			
- Brutolonen	16,4%	16,3%	16,3%			
- Nettovermogensinkomen	21,5%	20,4%	21,3%			

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 6: Primair inkomen naar bron, regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

BESCHIKBAAR INKOMEN

In West-Vlaanderen is in 2022 het deel van het primair inkomen dat overblijft na correctie voor belastingen, netto-sociale uitkeringen en netto overige inkomensoverdrachten, en dus beschikbaar is, een stuk groter dan in het Vlaamse Gewest. In de periode 2017-2022 steeg dit aandeel in Vlaanderen sterker dan in West-Vlaanderen waardoor Vlaanderen de kloof iets kon verkleinen.

Binnen West-Vlaanderen is het aandeel beschikbaar inkomen in het primair inkomen het grootst in Middenkust en Westhoek. In de regio Midwest groeide het aandeel beschikbaar inkomen in primair inkomen in de periode 2017-2022 het sterkst (+2,6%punt).

Het beschikbare inkomen – totaal en per inwoner – steeg tussen 2017 en 2022 in West-Vlaanderen minder sterk dan in Vlaanderen. Daardoor was het beschikbaar inkomen per

inwoner in West-Vlaanderen in 2022 kleiner dan in Vlaanderen; in 2017 had West-Vlaanderen nog een lichte voorsprong.

In 2022 was het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse cijfer bij het beschikbaar inkomen groter dan bij het primair inkomen, de bruto toegevoegde waarde en het BBP.

De regio's Zuid-West-Vlaanderen, Brugge en Midwest vertegenwoordigen 70% van het beschikbaar inkomen in West-Vlaanderen in 2022. Inzake het beschikbaar inkomen per inwoner staat Brugge op kop, gevolgd door Midwest en Zuid-West-Vlaanderen.

Door herverdelingseffecten zijn de verschillen tussen de regio's op vlak van beschikbaar inkomen per inwoner veel minder groot dan op vlak van bruto toegevoegde waarde en BBP per inwoner.

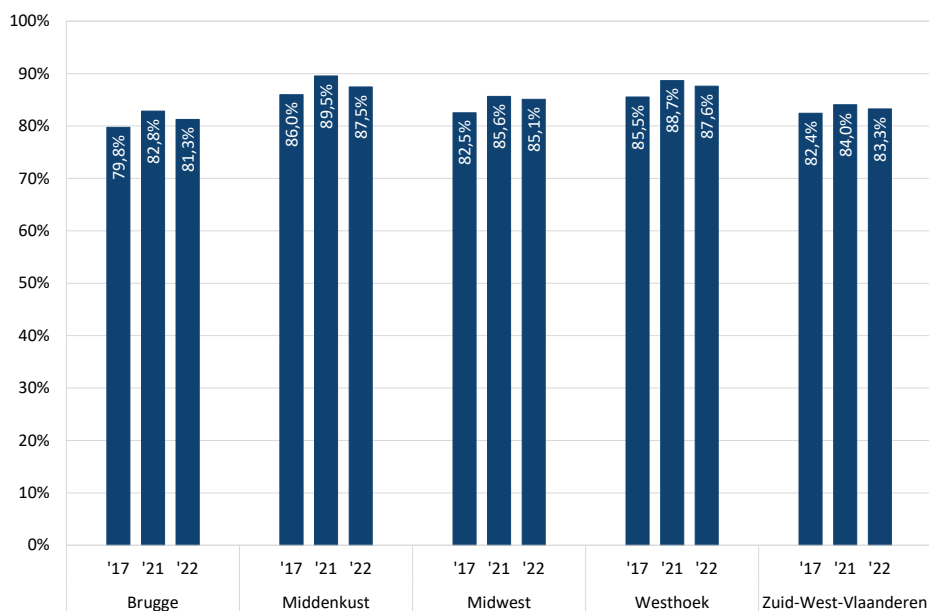
Tabel 6: Evolutie van het aandeel beschikbaar inkomen in het primair inkomen, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022	Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen					
- Beschikbaar inkomen (mln euro)	26.315	29.408	32.078	+21,9%	+9,1%
- Primair inkomen (mln euro)	31.806	34.387	38.017	+19,5%	+10,6%
- Aandeel beschikbaar inkomen in primair inkomen	82,7%	85,5%	84,4%	+1,6%punt	-1,1%punt
Vlaams Gewest					
- Beschikbaar inkomen (mln euro)	144.385	165.150	178.979	+24,0%	+8,4%
- Primair inkomen (mln euro)	183.022	201.245	221.352	+20,9%	+10,0%
- Aandeel beschikbaar inkomen in primair inkomen	78,9%	82,1%	80,9%	+2,0%punt	-1,2%punt
Aandeel WVL in VLG					
- Beschikbaar inkomen	18,2%	17,8%	17,9%		
- Primair inkomen	17,4%	17,1%	17,2%		

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 7: Aandeel beschikbaar inkomen in het primair inkomen, regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

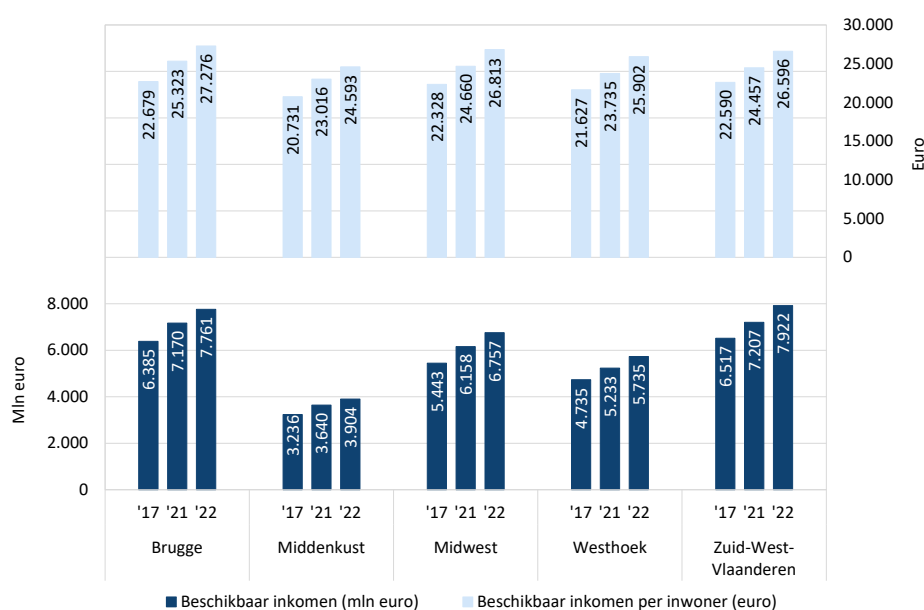
Tabel 7: Evolutie van het beschikbaar inkomen (per inwoner), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2017-2021-2022 (a).

	2017	2021	2022	Evolutie 2017-2022	Evolutie 2021-2022
West-Vlaanderen					
- Totaal (mln euro)	26.315	29.408	32.078	+21,9%	+9,1%
- Per inwoner (euro)	22.136	24.382	26.412	+19,3%	+8,3%
Vlaams Gewest					
- Totaal (mln euro)	144.385	165.150	178.979	+24,0%	+8,4%
- Per inwoner (euro)	22.096	24.738	26.567	+20,2%	+7,4%
Aandeel WVl in VLG					
- Totaal (mln euro)	18,2%	17,8%	17,9%		

(a) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 8: Beschikbaar inkomen (per inwoner), regio's van West-Vlaanderen (a), 2017-2021-2022 (b).

(a) Westhoek incl. Wervik, Zuid-West-Vlaanderen excl. Wervik.

(b) Voorlopige cijfers voor 2022.

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

BELASTBAAR INKOMEN

Het belastbaar inkomen per inwoner is in 2021 in West-Vlaanderen kleiner dan in het Vlaamse Gewest. Er was wel een kleine inhaalbeweging van West-Vlaanderen in de periode 2016-2021.

In 2021 is het West-Vlaamse aandeel in het Vlaamse totaal bij het belastbaar inkomen groter dan bij het BBP, maar iets kleiner dan bij het beschikbaar inkomen.

Binnen West-Vlaanderen realiseren Brugge en Zuid-West-Vlaanderen in 2021 allebei 25,5% van het belastbaar inkomen. Wat betreft het belastbaar inkomen per inwoner

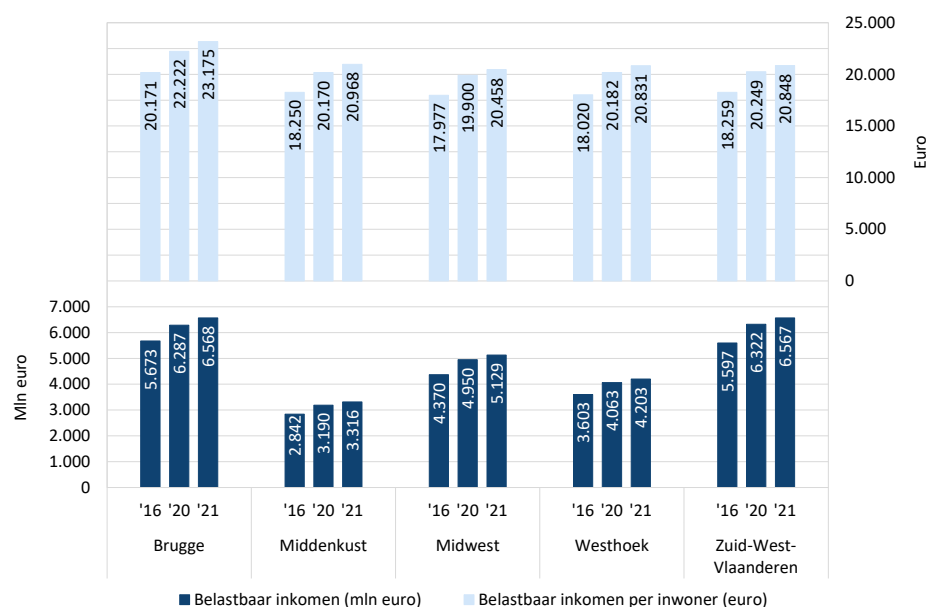
staat Brugge op kop, op geruime afstand gevolgd door de regio Middenkust. Opvallend hierbij is dat het totaal belastbaar inkomen in Middenkust veruit het kleinst is (12,9%).

Tabel 8: Evolutie van het belastbaar inkomen (per inwoner), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, inkomensjaren 2016-2020-2021.

	2016	2020	2021	Evolutie 2016-2021	Evolutie 2020-2021
West-Vlaanderen					
- Totaal (mln euro)	22.085	24.811	25.783	+16,7%	+3,9%
- Per inwoner (euro)	18.613	20.619	21.325	+14,6%	+3,4%
Vlaams Gewest					
- Totaal (mln euro)	124.466	140.236	145.877	+17,2%	+4,0%
- Per inwoner (euro)	19.102	21.078	21.776	+14,0%	+3,3%
Aandeel WVL in VLG					
- Totaal (mln euro)	17,7%	17,7%	17,7%		

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Figuur 9: Belastbaar inkomen (per inwoner), regio's van West-Vlaanderen, inkomensjaren 2016-2020-2021.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Definities en methodologie

Belastbaar inkomen

Het totale netto belastbaar inkomen bestaat uit alle netto-inkomsten min de aftrekbare uitgaven. De netto-inkomsten zijn de som van alle netto-inkomsten uit onroerende goederen, roerende goederen en kapitalen, beroepsinkomsten en diverse inkomsten.

Beschikbaar inkomen per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de verdiende welvaart van een regio of de welvaart van de inwoners van een regio. Het beschikbaar inkomen is het primair inkomen vermindert met de belastingen op inkomen en vermeerderd met de netto sociale uitkeringen en netto inkomensoverdrachten.

Bruto Binnenlands Product (BBP) per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de geproduceerde of voortgebrachte economische welvaart in een land of een regio. Het BBP wordt samengesteld door bij de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen de productgebonden belastingen op productie en invoer op te tellen en de productgebonden subsidies op productie en invoer af te trekken.

Bruto toegevoegde waarde

Dit is het bedrag dat de productiefactoren aan de waarde van de verbruikte goederen en diensten toevoegen en is gelijk aan het verschil tussen de waarde van de geproduceerde goederen en diensten en de waarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. De bruto toegevoegde waarde kan ook beschouwd worden als de som van de vergoedingen voor de primaire productiefactoren die ingeschakeld zijn in het productieproces (lonen, wedden, kapitaalinkomen, winst enz.).

De waardering van de bruto toegevoegde waarde gebeurt tegen basisprijzen. Dat wil zeggen dat de productie niet de door de producent in rekening gebrachte belasting over

de toegevoegde waarde omvat en ook niet mogelijke andere productgebonden belastingen zoals accijnzen. Wel zijn productgebonden subsidies inbegrepen.

Voor de geografische subindelingen in bedrijfstakken worden de gegevens in lopende prijzen opgemaakt. Enkel voor de totale bruto toegevoegde waarde is er een berekening in vaste prijzen. De reeks in vaste prijzen – die gebruikt wordt om de economische groei te berekenen – wordt uitgedrukt in kettingeuro's met als referentiejaar 2015. Via deze nieuwe berekeningsmethode wordt de recente economische groei juist berekend. Voor meer informatie verwijzen we naar:

http://www.nbb.be/DOC/DQ/N/ME-THOD/B_OVERHN05.pdf

Primair inkomen

Het primair inkomen is de som van de brutolonen, het nettovermogensinkomen, het gemengd inkomen en het inkomen uit woon-diensten. Het nettovermogensinkomen is het verschil tussen ontvangen interesten en dividenden en betaalde interesten op kredieten en pachtgelden. Het gemengd inkomen bestaat uit de verdiensten van zelfstandigen (inclusief winst) en het inkomen dat gezinnen halen uit de verhuur van woningen. Het inkomen uit woondiensten is de toegerekende huur uit woningen die de gezinnen voor eigen gebruik betrekken.

Door het primaire inkomen te verminderen met de secundaire inkomensverdelingen, namelijk de netto sociale uitkeringen, netto overige inkomensoverdrachten en belastingen, komen we tot het beschikbaar inkomen.

Referentieregio

Op 3 februari 2023 bekrachtigde de Vlaamse Regering het Regiodecreet dat Vlaanderen indeelt in 15 referentieregio's (<https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/samenwerking-fusies-regiovorming-en-verzelfstandiging/afbakening->

referentieregios). West-Vlaanderen telt vijf referentieregio's: **Brugge** (Beernem, Blankenberge, Brugge, Damme, Jabbeke, Knokke-Heist, Oostkamp, Torhout, Zedelgem, Zuienkerke), **Middenkust** (Bredene, De Haan, Gistel, Ichtegem, Middelkerke, Oostende, Oudenburg), **Midwest** (Ardoonie, Dentergem, Hooglede, Ingelmunster, Izegem, Ledegem, Lichtervelde, Meulebeke, Moorslede, Oostrozebeke, Pittem, Roeselare, Ruiselede, Staden, Tielt, Wielsbeke, Wingene), **Westhoek** (Alveringem, De Panne, Diksmuide, Heuvelland, Houthulst, Ieper, Koekelare,

Koksijde, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge, Mesen, Nieuwpoort, Poperinge, Veurne, Vleteren, Zonnebeke) en **Zuid-West-Vlaanderen** (Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendeledede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Zwevegem). In de tekst en de figuren wordt met de 'regio's' steeds de indeling van de referentieregio's bedoeld, tenzij dit anders wordt aangegeven.